

Varoja pomorila pol slovenskih čebel

◎ Zdravilo apiguard, ki so ga delili zastonj, je neučinkovito
 ◎ Hkrati so čebelarjem ponujali drag sintetični checkmit

LJUBLJANA ◎ Varoja naj bi čebelarjem v zimskih mesecih pomorila 75.000 čebeljih družin, kar je pol slovenskih čebel. Krivec za tragedijo tokrat naj ne bi bili pesticidi oziroma fitofarmacevtska sredstva, ki pobijajo čebele spomladini in poleti, ko kmetje škropijo svoja polja z agresivnimi pesticidi, temveč apiguard, zdravilo proti varoji, ki ga je predpisala Veterinarska uprava RS. To naj bi bilo sonaravno sredstvo za zatiranje pršice zajedavke, ki pa se je izkazalo kot pogojno učinkovito ali neuncinkovito. Največja ironija pa je v tem, da so čebelarji sredstvo apiguard od ministrstva za kmetijstvo prejeli zastonj. Po drugi strani pa so jim ponudili, če ne bo šlo z apiguardom, draga sintetično zdravilo checkmite. Nekateri čebelarji čebele ilegalno zdravijo celo s prepoznanim sredstvom, ki vsebuje rotenon. To pa je substanco, ki je proti varoji zelo učinkovita, hkrati pa dokazano nevarna za človeka, saj uničuje živčne celice v možganskih temeljnih jedrih, kar lahko prispeva k razvoju nevrolegenerativnih bolezni, kot sta parkinsonova in alzheimerjeva.

Varoja, ki jo povzroča parazit varoja (*Varroa destructor*), je nočna mora vsakega čebelarja, kot denimo kolika pri konjarjih. Nikoli ne veste, kdaj in kako bo udarila, a ko se naseli v panje in se nenadzorovano razmnoži, umirajo celotne družine. To se je zgodilo čebelarju **Viktorju Svetlinu** z Vira pri Domžalah, ko mu je v zimskih mesecih pomrlo kar 73 od 100 čebeljih družin. Z ženo **Nado** sta se pred leti odločila, da bosta čebelarila ekološko. Verjet je vodstvu in veterinarjem in svoje čebele pred varojo poskušal obvarovati s predpisanim ekološkim preparatom – letos je izgubil dve toni medu...

Pridelali bomo za polovico manj medu.

Čebelar s Kozjanskega nam je povedal, kako so jim na čebelarskem sestanku povedali, da bo država čebelarjem razdelila dva zavojčka apiguarda na panj. V Sloveniji je 150.000 čebeljih družin, kmetijsko ministrstvo je torej čebelarjem razdelilo več kot 300.000 zavojčkov sonaravnega apiguarda, ki vsebuje učinkovino timol. Kot smo izvedeli, zavojček na trgu stane od 4 do 5 evrov, država je za apiguard plačala vsaj 1.500.000 evrov. »Hkrati pa so nam povedali,

Osamljene bodo letale slovenske čebele, pol njihovih prijateljic je pomrlo, kdo je kriv?

da lahko kupimo sintetično zdravilo checkmite, ki vsebuje prav tako strupeno učinkovino kumafos, ki je v normalnih količinah nenevarna.«

Tako se je menda odločil bivši kmetijski minister **Dejan Židan**, ko je dejal, da naša država ne bo kupovala strupenih in za ljudi potencialno nevarnih zdravil. Tako nam je zatrnila direktorica veterinarske uprave dr. **Vida Čadonič Špeličeva**. Eden večjih čebelarjev Slovenije, **Silvo Posl** iz Čače vasi pri Rogaški Slatini, je zaradi varoje izgubil 200 čebeljih družin od 350. Pri Poslu živijo od čebelarstva. Namignil nam je, da so veterinarjem, Čadonič Špeličevi in kmetijskemu ministrstvu apiguard predlagali čebelarji

Ob čebele tudi prekaljeni mački

Lansko poletje je bilo zelo vročo. Kdor svojih čebel po zadnjem točenju v prvi polovici julija ni pravočasno nakril in potem vse poletje dokrmljeval z manjšimi obroki hrane, da so matice kolikor toliko normalno zaledale, jih je izgubil, čeprav mu je varojo uspelo držati na vajetih. In zanimivo, tokrat so ob čebele celo odlični čebelarji, prekaljeni mački, ki so bili očitno premalo pozorni na delovanje apiguarda. Kdor je dobro opazoval padanje varoje v času, ko so bile v panje vstavljenne posodice s tem zdravilom, je lahko kaj hitro videl, da odpad na testnih vložkih ni dovolj velik. To je bil znak, da je treba takoj uporabiti še kakšno drugo zdravilo. Nekateri so segli po že omenjenem checkmitu, tisti bolj ekološko ozaveščeni pa so uporabili timol v alkoholni raztopini, ki hlapi hitreje in bolj ubija parazite. Kdor je delal tako, ima danes vse čebelje družine žive in zdrave. Zavedati se moramo, da bodo poletja vedno bolj suha in vroča, kar bo od čebelarjev zahtevalo dodatne napore, da bodo ohranili čebele pri življenu. Vsi se vse življenu učimo, čebelarji pa se morajo usposabljati še posebno intenzivno.

FRANC ŠIVIC

čebelarske zveze. Ministrstvo naj bi na podlagi njihovega predloga nato odredilo uvoz več kot 300.000 zavojčkov. Predsednik čebelarske zveze **Boštjan Noč** nam je zatrnil, da so se s sonaravnim sredstvom žeeli izogniti nevarnosti nalaganja učinkovine kumafos v čebelji vosek, ki bi lahko prešel v med in ogrozil zdravje ljudi. A zanimivo, hkrati so čebelarjem ponudili sintetično sredstvo checkmite, ki vsebuje prav to učinkovino, seveda po zelo visoki ceni. Čebelarska zveza, kmetijsko ministrstvo in veterinarska

»V nobenem vzorcu nismo našli nobenih sledi prepovedanih ali strupenih učinkovin,« je dejala. Upamo, da to drži, vendar pa se veskozi nismo mogli znebiti občutka, da predstavniki institucij niso povedali vsega. Zakaj so čebelarjem sočasno razdelili sonaravno zdravilo in jim po visoki ceni ponudili sintetično zdravilo? Dvojni posel pod uradnim pokroviteljstvom države in čebelarske zveze?

Eden največjih čebelarjev v Sloveniji **Janko Pislik** nam je namignil, da v Sloveniji glede tega vlada popolna zmeda, da vsak dela po svoje: »Ni redal!« nam je zatrnil in dodal, da sam ni verjel v apiguard, ampak je čebelar zdravil z dražjim in dovoljenim

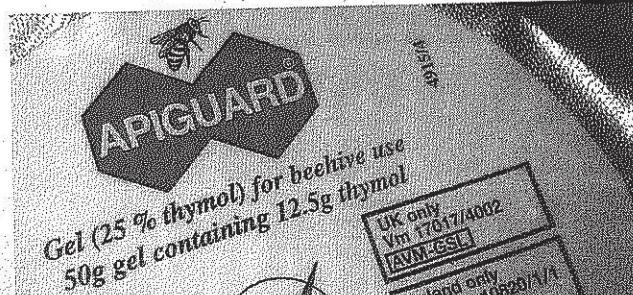
Zakaj so čebelarjem sočasno razdelili sonaravno zdravilo in jim po visoki ceni ponudili sintetično zdravilo?

uprava so po mnenju sogovornikov tako trgovali vsaj dvakrat; enkrat je kupila država, drugič čebelarji.

Čadonič Špeličeva nam je zagotovila, da so veterinarji lani testirali 78 vzorcev slovenskih pridelovalcev medu na kar 600 nevarnih substanc.

checkmitom. »Imel sem pet odstotkov umrlih družin, kar je še sprejemljivo.« Opozoril je še, da se je varoja razvila tudi zaradi visokih temperatur septembra in potem januarja: »Potem pa je februarja pritisnil mraz, ki je zmatral čebele.«

JAROSLAV JANKOVIĆ

Na zavodu smo opazili oznake UK/Ireland – Velika Britanija in Irska. Čebelarji so potrdili, da je zdravilo tam zaradi nizkih temperatur uspešno. (FOTO: JAROSLAV JANKOVIĆ)

Nakladni panji, kjer je apiguard bolj učinkovit.